

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ

(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення поточного контролю
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності 051 Економіка
(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою економічної кібернетики, протокол №12
від 18.04.2016

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Поточний контроль успішності навчання здобувачів з дисципліни “МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ” та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною навчальною дисципліною, здійснюється у таких формах:

- звіти з лабораторних робіт;
- виконання завдань для самостійної роботи;
- письмові контрольні роботи за матеріалами змістовних модулів;
- захист презентації розробленого проекту.

Поточний контроль успішності навчання у формі звітів з лабораторних робіт здійснюється на кожному лабораторному занятті у вигляді захисту звіту. Типовий приклад завдання для лабораторної роботи наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Поточний контроль успішності навчання у формі виконання завдань для самостійної роботи здійснюється на кожному лабораторному занятті у вигляді захисту завдання для самостійної роботи. Типовий приклад завдання для самостійної роботи наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Поточний контроль успішності навчання у формі письмових контрольних робіт за матеріалами змістовних модулів здійснюється на лекційних заняттях в кінці кожного модуля. Типовий приклад завдання для письмової контрольної роботи наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Поточний контроль успішності навчання у формі захисту презентації розробленого проекту здійснюється на останньому лабораторному занятті.

Зазначені форми і засоби поточного контролю успішності навчання здобувачів з навчальної дисципліни “ МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ” спрямовані на стимулювання систематичної поточної навчальної та самостійної роботи тих, хто навчається, підвищення об’єктивності оцінювання їхніх знань, запровадження здорової конкуренції між здобувачами у навчанні, виявлення і розвитку їхніх творчих і дослідницьких здібностей.

Мінімально можлива кількість балів за поточний контроль упродовж семестру – 60.

Результати всіх форм поточного контролю є невід’ємними складовими **критеріїв підсумкового оцінювання знань здобувачів**, наведених у відповідному розділі навчально-методичного забезпечення дисципліни “МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ” .

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

2.1. Типові приклади завдань для поточного контролю за формами.

2.1.1 Типовий приклад завдань для змістового модулю.

Теоретичні питання

1. Задачи теории принятия решений
2. Выбор как максимизация критериев
3. Сведение многокритериальной задачи к однокритериальной
4. Парадокс Кондорсе и метод Борда
5. Аксиомы Эрроу

Практичне завдання 1

Менеджер, який відповідає за роботу з клієнтами в компанії Sonogola, повинен швидко обробляти замовлення, що надійшли із запізненням. Щоб робити цю роботу ефективно, він повинен визначити причину запізнення замовлення. Причин може бути тільки дві: неправильне оформлення замовлення і затримка в доставці заявки. Система обробки замовлень така, що причиною затримки може бути тільки одна з цих причин. Зі свого досвіду менеджер знає, що помилки оформлення зустрічаються в 8 з 20 випадків, тоді як в 8 з 10 випадків винна доставка заявок. Разом з тим статистика говорить, що на 1 000 замовлень 30 замовлень будуть оформлені з помилками, а 10 будуть доставлені із запізненням. Менеджер тримає в руках заявку, що надійшла із запізненням. Яка ймовірність, що це замовлення оформлений з помилками, і яка вірогідність, що в запізненні винна служба доставки?...

Практичне завдання 2

Якась інвестиційна компанія ділить всіх своїх клієнтів, які звертаються за кредитом, на дві категорії: особи з підвищеним ризиком неповернення кредиту і особи зі звичайним ризиком неповернення кредиту. Статистика показує, що серед всього населення приблизно 10% - це особи з підвищеним ризиком (за критеріями компанії). Для рішення про видачу кредиту компанія використовує систему оцінки кредитоспроможності клієнтів. Досвід показує, що якщо система вважає клієнта кредитоспроможним, то він отримає кредит з імовірністю 90%. Якщо ж система вважає клієнта особою з підвищеним ризиком, то є тільки 20% шансів, що він отримає кредит. Керівництво компанії вважає, що клієнти, які звертаються до них за кредитом, складають випадкову вибірку з усього населення. Яка ймовірність того, що клієнт, напівзакінчився кредит, є особою з підвищеним ризиком неповернення кредиту? (Використовуйте теорему Байєса.)

2.2. Завдання для поточного контролю за формами.

2.2.1. Перелік завдань для звітів з лабораторних робіт: виконати завдання з лабораторної роботи у відповідності до виданого варіанту, сформулювати звіт з лабораторної роботи згідно методичних рекомендацій до лабораторних робіт, захистити звіт викладачу.

Оцінювання знань студента під час лабораторних занять проводиться за такими

критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, проведенні розрахунків у процесі виконання завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в звіті з лабораторної роботи, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

арифметична правильність виконання завдання.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента та його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. При оцінюванні звітів з лабораторних робіт увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

2.2.2. Перелік завдань для самостійної роботи: виконати завдання з самостійної роботи у відповідності до виданого варіанту за кожною темою навчальної дисципліни, сформулювати звіт з кожного завдання для самостійної роботи згідно методичних рекомендацій до самостійної роботи, захистити звіт викладачу.

Оцінювання знань студента при виконанні самостійної роботи проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в звіті з завдання для самостійної роботи, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

арифметична правильність виконання завдання.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента та його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів.

При оцінюванні завдань для самостійної роботи увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

2.2.3. Перелік завдань для письмових контрольних робіт: теоретичні питання та два практичних завдання. Кожна письмова контрольна робота оцінюється в 15 балів, загальна оцінка з контрольної роботи складається з оцінки за теоретичні питання (5 балів), оцінки за перше практичне завдання (5 балів), оцінки за друге практичне завдання (5 балів)

2.2.3. Перелік завдань для презентації розробленого проекту: здобувачі повинні підготувати презентацію власного проекту для туристичної галузі та презентувати його аудиторії на останньому лабораторному занятті.

Критеріями оцінювання презентації є:

здатність проводити критичне та незалежне оцінювання певних проблемних питань;

вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

застосування аналітичних підходів;

якість і чіткість викладення міркувань;

логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

самостійність виконання роботи;

грамотність подачі матеріалу;

використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;

оформлення роботи.

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Система оцінювання успішності навчання здобувача та рівня сформованості у нього компетентностей, які підтримуються навчальною дисципліною “МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ” (Програма навчальної дисципліни “МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ”) враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи.

При розрахунку підсумкової оцінки успішності здобувача з навчальної дисципліни “МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ” слід вважати, що кожна форма поточного контролю має різну питому вагу у формуванні його компетентностей, які забезпечуються навчальною дисципліною.

З урахуванням вагомості кожної форми поточного контролю успішність навчання здобувача з навчальної дисципліни у підсумку оцінюється у відповідних балах (табл. 3.1) за формулою:

Максимальна кількість балів	15	15	15	15	15	15	10	100

ЗЛЗ – лабораторні завдання.

ЗСР– завдання для самостійної роботи здобувача

КР- письмові контрольні роботи

П - презентація

Оцінки за цією шкалою враховуються у підсумковому контролі та заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

1. Катулев, А. Н. Математические методы в системах поддержки принятия решений. М. Высшая школа, 2005.
2. Ларичев, О. И. Теория и методы принятия решений, а также Хроника событий в Волшебных Странах. М. Логос, 2002.
3. Мендель А. В. Модели принятия решений [Электронный ресурс] : учебное пособие / А. В. Мендель. - М.: Юнити-Дана, 2012. - 465 с. - 978-5-238-01894-2. Режим доступа: <http://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=115173>.

4.2. Додаткова

1. Афоничкин А. И. Управленческие решения в экономических системах: учеб. / А.И. Афоничкин, Д. Г. Михайленко. - Санкт-Петербург: Питер, 2009.
2. Зуб А. Т. Принятие управленческих решений: теория и практика : учеб. пособие для студ. вузов / А. Т. Зуб. - Москва: ИНФРА-М: ФОРУМ, 2010.
3. Ивасенко А. Г. Разработка управленческих решений: учеб. пособие / А. Г. Ивасенко. - 2-е изд., перераб. и доп.. - Москва: КноРус, 2010.
4. Карданская Н. Л. Управленческие решения: учеб. для студентов вузов / Н. Л. Карданская. - 3-е изд., перераб. и доп.. - Москва: ЮНИТИ, 2009.
5. Кодин В. Н. Как работать над управленческим решением: системный подход : учеб. пособие для студентов вузов/ В. Н. Кодин, С. В. Литягина. - Москва: КноРус, 2010.
6. Лифшиц А. С. Управленческие решения: учеб. пособие / А. С. Лифшиц. - Москва: КноРус, 2009.
7. Лукичева Л. И. Управленческие решения: учеб. / Л. И. Лукичева, Д. Н. Егорычев. - 4-е изд., стереотип.. - Москва: Омега-Л, 2009.
8. Орлов А. И. Организационно-экономическое моделирование: теория принятия решений : учеб. для студ. вузов / А. И. Орлов. - Москва: КноРус, 2011.
9. Строева Е. В. Разработка управленческих решений: учеб.-практ. пособие/ Е. В. Строева, Е. В. Лаврова. - Москва: Инфра-М, 2012.
10. Филинов Н. Б. Разработка и принятие управленческих решений: учеб. пособие/ Н.Б. Филинов. - Москва: Инфра-М, 2009.

11. Юкаева В. С. Принятие управленческих решений: учебник/ В. С. Юкаева, Е. В. Зубарева, В. В. Чувилова. - Москва: Дашков и К, 2011.

4.3. Ресурсы Интернет

<http://www.expertchoice.com/products-services/>

<http://www.superdecisions.com/>

http://ru.wikipedia.org/wiki/Метод_анализа_иерархий

...